

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 maja 2021 (Znak: (...)-2020) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 887) po rozpoznaniu wniosku z dnia 9 lutego 2021 r. ponownie ustalił Z. A. wartość kapitału początkowego na dzień 01.01.1999r.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 01.01.1974 do 31.12.1983. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 50,64%.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 50,64% przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową określoną w ustawie ($50,64\% \times 1\,220,89 \text{ zł} = 618,26 \text{ zł}$).

Do obliczenia kapitału początkowego organ rentowy przyjął łącznie: 16 lat, 5 miesięcy, 24 dni, tj. 197 miesiące okresów składkowych.

Współczynnik proporcjonalny do- osiągniętego do 31.12.1998r – wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego wyniósł 60,90%. Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł.

Do ustalenia współczynnika przyjęto:

- wiek w dniu 31.12.1998r. - po zaokrągleniu do pełnych lat - wynoszący 44 lata
- łączny staż ubezpieczeniowy - po zaokrągleniu w górę do pełnych lat - wynoszący 17 lat.

Średnie dalsze trwanie życia - wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat - wynosi 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn - M.P. Nr 12, poz.173).

Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999 r. wyniósł 64 869,42 zł.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego zakład nie uwzględnił okresów:

- od 30-04-1978 do 30-04-1978,
- od 31-08-1979 do 31-08-1979 – nieobecność w pracy nieusprawiedliwiona,
- od 1 -02-1991 do 15- (...),
- od 1-02-1982 do 29-02-1992 okresów przebywania na urloпах bezpłatnych,
- od 5-01-1982 do 24-09-1982,
- od 3-03-1986 do 31-12-1986,
- od 14-02-1987 do 29-02-1988 wobec braku świadectw pracy na okoliczność wymiaru czasu pracy w tych okresach.

/decyzja k. 24-25 akt kapitałowych akt ZUS/

Odwołanie od wskazanej decyzji w dniu 18 maja 2021 r. wniósł ubezpieczony Z. A. kwestionując niezaliczenie do stażu pracy okresów pracy w latach od 5 stycznia 1982 r. do 29 lutego 1988 roku podnosząc, że okres pracy potwierdzają pieczętki w starym dowodzie osobistym, zaś wymiar czasu pracy w tamtym okresie zawsze wynosił pełen etat.

/ odwołanie k. 3 /

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 16.06.2021 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie argumentując, iż nie jest w stanie ustalić wymiaru czasu pracy wnioskodawcy w spornym okresie w związku z czym nie może do stażu pracy wskazanego okresu. Pozwany podał, że zaliczono do stażu pracy okres od 1 marca 1983 r. do 1 lipca 1983r.

/ odpowiedź na odwołanie k. 4 - 5./

Na rozprawie w dniu 12 stycznia 2022 r. strony podtrzymały swoje stanowisko w sprawie

/stanowisko procesowe protokół z rozprawy z dnia 12 stycznia 2022 r. 00:08:03-00:08:25, płyta k. 16, protokół pisemny k.14-15 /

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca Z. A. urodził się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

W okresie od 5 stycznia 1982 roku do 24 września (...). wnioskodawca był zatrudniony w (...) w Ł. Oddział Ł.. W okresie od 3 marca 1986 roku do 31 grudnia 1986 roku a następnie od 14 lutego 1987 roku do 29 lutego 1988 roku zatrudniony był w Przędzalni (...) w Ł. przy ul. (...) początkowo jako wózkarz a następnie jako kierowca. Pracę wnioskodawca wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy.

/ kopia kart 10-11ze starego dowodu osobistego wnioskodawcy o numerze (...) z 6 lutego 1982r. k. 22 akt ZUS oraz okazanego na rozprawie protokół z rozprawy z dnia 12 stycznia 2022 r. 00:07:03-00:08:01, płyta k. 16, protokół pisemny k.14-15, zeznania wnioskodawcy w charakterze strony protokół z rozprawy z dnia 12 stycznia 2022 r. 00:03:50-00:08:03, płyta k. 16, protokół pisemny k.14-15)

Decyzją z dnia 7 stycznia 2021 roku pozwany ZUS ustalił wnioskodawcy kapitał początkowy przy przyjęciu stażu pracy 11 lat i 7 miesięcy.

(decyzja k.6-7 akt ZUS)

Decyzją z dnia 21 stycznia 2021 roku pozwany ZUS ustalił wnioskodawcy ponownie kapitał początkowy przy przyjęciu stażu pracy 12 lat i 2 miesiące.

(decyzja k. 13-14 akt ZUS)

Po kolejnym uzupełnieniu dokumentów decyzją z dnia 7 stycznia 2021 roku pozwany ZUS ponownie ustalił wnioskodawcy kapitał początkowy przy przyjęciu stażu pracy 14 lat, 3 miesiące i 14 dni.

(decyzja k.18-19 akt ZUS)

W dniu 10 lutego 2021 roku Z. A. złożył kolejne dokumenty i zaskarżoną obecnie decyzją 7 kwietnia 2021r. organ rentowy ponownie ustalił wnioskodawcy kapitał początkowy przy przyjęciu do stażu pracy 16 lat 5 miesięcy i 24 dni.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego zakład nie uwzględnił okresów:

-od 30-04-1978 do 30-04-1978,

- od 31-08-1979 do 31-08-1979 – nieobecność w pracy nieusprawiedliwiona,
- od 1 -02-1991 do 15- (...),
- od 1-02-1982 do 29-02-1992 okresów przebywania na urloпах bezpłatnych,
- od 5-01-1982 do 24-09-1982,
- od 3-03-1986 do 31-12-1986,
- od 14-02-1987 do 29-02-1988 wobec braku świadectw pracy na okoliczność wymiaru czasu pracy w tych okresach.

/decyzja k. 24-25 akt kapitałowych akt ZUS/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w Łodzi dokonał na podstawie powołanych dowodów w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, w tym w aktach ZUS, których wiarygodność nie budzi wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Nadto na podstawie zeznań wnioskodawcy oraz okazanego dowodu osobistego zawierającego pieczętki potwierdzające zatrudnienie wnioskodawcy. Brak natomiast podstaw do potwierdzenia całości okresu podnoszonego przez wnioskodawcę w odwołaniu.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie w znacznej części.

Zgodnie z treścią art.173 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 1270) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art.174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art.26 ust.3 dla osób w wieku 62 lat (art.173 ust.2 ww. ustawy). Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (art.173 ust.3 ww. ustawy).

Zgodnie z treścią art.174 ust.1 i 2 ww. ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art.53, z uwzględnieniem ust.2-12. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1. okresy składkowe, o których mowa w art.6,
2. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 5,
3. okresy nieskładkowe, o których mowa w art.7 punkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art.15, 16, 17 ust.1 i 3 oraz 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (ust.3)

Ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego następuje w okolicznościach określonych w art. 114. – art. 175 ust. 4 ustawy.

Z kolei na podstawie art. 114 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organu rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli: po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość;

Z cytowanego przepisu wynika, iż warunkiem ponownego ustalenia prawa do świadczeń jest uzyskanie nowych dowodów lub ujawnienie okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie były znane organowi w chwili orzekania i mają wpływ na prawo do tych świadczeń lub ich wysokość /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II UKN 231/99 - OSNAPiUS 2000 nr 19 poz. 734; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2003 r. III UZP 5/03 - OSNAPiUS rok 2003, Nr 18, poz. 442/. Do wznowienia postępowania w sprawie ustalenia wysokości kapitału początkowego wymagane jest ujawnienie okoliczności nieznanymi organowi rentowemu w chwili orzekania, ale istniejących przed wydaniem decyzji, czyli takich okoliczności, które nie były znane organowi rentowemu w chwili orzekania o wysokości kapitału początkowego, a nie takie, które zostały przedłożone wprawdzie organowi rentowemu w chwili orzekania o wysokości kapitału, a nie zostały uwzględnione. Przesłanką ponownej oceny uprawnień ubezpieczonych są "nowe dowody" i "ujawnione okoliczności" istniejące przed podjęciem decyzji organu rentowego mające wpływ na wysokość świadczenia. /III AUa 116/16 - wyrok SA Gdańsk z dnia 31-05-2016/

Zwrot "przedłożenie nowych dowodów" oznacza zgłoszenie każdego prawnie dopuszczalnego środka dowodowego, stanowiącego potwierdzenie okoliczności faktycznych istniejących przed wydaniem decyzji, a mających wpływ na powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokość. Natomiast użyte w art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej pojęcie "ujawnienie okoliczności" oznacza powołanie się na fakty dotyczące ogółu wymagań formalnych i materialnych związanych z ustaleniem przez organ rentowy prawa do świadczenia lub wysokości świadczenia. Są to określone w przepisach prawa materialnego fakty warunkujące powstanie prawa do świadczenia lub jego wysokości np. staż pracy, wiek, niezdolność do pracy, ale także uchybienia przez organ rentowy normom prawa procesowego lub materialnego, wpływające potencjalnie na dokonanie ustaleń w sposób niezgodny z ukształtowaną z mocy prawa sytuacją prawną osoby zainteresowanej (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 lutego 2014 r., I UK 322/13, LEX nr 1444596 oraz Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 11 grudnia 2015 r., III AUa 1087/15, LEX nr 1979499).

Niesporne jest w sprawie że wnioskodawca przedłożył nowe dowody ndające podstawę do ponownego ustalenia kapitału początkowego.

Zgodnie z treścią §22 ust.1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U. nr 237, poz.1412) - jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

- 1) legitymacja ubezpieczeniowa;
- 2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Z treści ust 2 powołanego przepisu wynika, że jeżeli ustawa przewiduje możliwość udowodnienia zeznaniami świadków okresu składkowego, od którego zależy prawo lub wysokość świadczenia, dowód ten dopuszcza się pod warunkiem złożenia przez zainteresowanego oświadczenia w formie pisemnej lub ustnej do protokołu, że nie może przedłożyć odpowiedniego dokumentu potwierdzającego ten okres.

W związku z powyższym wpis w dowodzie osobistym jest dowodem, który potwierdza zatrudnienie wnioskodawcy dopuszczalnym prawnie i bark było podstaw zdaniem Sądu do kwestionowania wskazanych tam okresów. Dodatkowo wobec wątpliwości organu rentowego Sąd ustalił w oparciu o dowód z zeznań wnioskodawcy, że praca wykonywana była w ramach pełnego wymiaru czasu pracy. Sąd dał w tym zakresie wiarę zeznaniom wnioskodawcy tym bardziej, iż jest rzeczą notoryjnie znaną, iż w ówczesnym okresie historii praca wykonywana była w przeważającej części w pełnym wymiarze czasu pracy. Nie można na stronę przerzucić także odpowiedzialności za nieprawidłowe ustawodawstwo, które nie tylko, że uniemożliwiało ustalenie pracowników którzy podlegali ubezpieczeniom w zakresie wysokości odprowadzanych składek jak i pozwoliło na zniszczenie znacznej części akt pracowniczych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w Łodzi, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzją i zaliczył Z. A. do stażu pracy do ustalenia kapitału początkowego okresy wskazane w pkt. 1 sentencji wyroku.

Z uwagi natomiast na fakt, iż pozostałych okresów nie da się ustalić, zaś okres od 1.03.1983 r. do 1 lipca 1983r. został już uwzględniony w ogólnym stażu pracy w zaskarżonej decyzji Sąd w pkt. 2 sentencji wyroku odwołanie w pozostałym zakresie oddalił na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c..

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć

pełnomocnikowi ZUS Poczta.